

Kryzysy humanitarne, wyzwania rozwojowe. Jak pomagać?

Cele dla uczniów i uczennic:

- Dowiesz się, czym różni się pomoc humanitarna od rozwojowej.
- Wymienisz przykładowe sposoby udzielania pomocy humanitarnej i rozwojowej

Kryteria sukcesu dla uczniów i uczennic:

- Rozpoznajesz motywy udzielania pomocy i wsparcia krajom Globalnego Południa
- Znasz definicje pomocy humanitarnej i rozwojowej
- Rozróżniasz pomoc humanitarną od pomocy rozwojowej
- Wymieniasz przykładowe sposoby udzielania pomocy humanitarnej i rozwojowej

---

Przebieg zadania:

Swoje odpowiedzi możesz zapisywać w zeszycie albo na karcie pracy.

Krok 1

Przeczytaj tekst z materiału numer 1 na temat pomocy humanitarnej i rozwojowej.

Krok 2

Zeskanuj kod QR i rozwiąż quiz, w którym będziesz miał(a) za zadanie przyporządkować daną sytuację do pomocy humanitarnej lub rozwojowej.

Krok 3

Zeskanuj kod QR i rozwiąż zadanie, które sprawdzi, czy umiesz poprawnie przyporządkować elementy definicji do pomocy humanitarnej i rozwojowej. Postaraj się wykonać je korzystając wyłącznie z własnej pamięci. Następnie napisz własnym językiem definicje pomocy rozwojowej i humanitarnej.

Pomoc humanitarna:

Pomoc rozwojowa:

Materiał 1 - Pomoc humanitarna i rozwojowa

Motywację do udzielania pomocy i wsparcia krajom globalnego Południa mogą stanowić względy moralne – poczucie solidarności, empatii, odpowiedzialności, chęć odwzajemnienia pomocy, którą wcześniej się otrzymało, altruistyczna troska o bardziej sprawiedliwy i bezpieczny świat, a także względy geopolityczne czy gospodarcze wynikające z bliskości geograficznej miejsc, którym udzielana jest pomoc (państwa udzielają pomocy innym państwom, licząc na to, że te kupią od ich firm usługi i produkty). Motywacją może być również chęć poprawy wizerunku (np. kreowanie pozytywnego PR-u) czy fakt, że dana sprawa została nagłośniona w mediach. Pomaganie w wymiarze międzynarodowym wynika często również z przyjętych przez państwa zobowiązań – np. poprzez podpisanie dokumentów (np. Konsensusu europejskiego w sprawie pomocy humanitarnej, Konwencji dotyczącej statusu uchodźców, Europejskiego Konsensusu ws. Rozwoju) czy przystąpienie do organizacji międzynarodowych (ONZ, NATO, Unii Europejskiej, OECD – Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju).

Polska jest sygnatariuszem wymienionych dokumentów, a także członkiem tych organizacji. W 2013 roku została także przyjęta do Komitetu Pomocy Rozwojowej OECD – grona największych dawców pomocy rozwojowej na świecie, w którego skład wchodzi 28 państw oraz Unia Europejska. W czasie transformacji ustrojowej po 1989 roku Polska otrzymywała pomoc ze strony państw należących do OECD, a także Banku Światowego i Międzynarodowego Funduszu Walutowego w celu przeprowadzenia niezbędnych reform; obecnie jest jednym z 40 najbardziej rozwiniętych państw świata (zgodnie ze wskaźnikiem rozwoju społecznego HDI – Human Development Index – w 2014 roku zajęła 35 miejsce na 187 państw) i sama może udzielać takiego wsparcia oraz dzielić się z innymi państwami (np. Ukrainą czy Tunezją) swoimi doświadczeniami polityczno-gospodarczymi.

Pomoc humanitarna to pomoc doraźna, kierowana do osób i państw poszkodowanych w wyniku klęsk naturalnych, katastrof (czyli nieoczekiwanych wydarzeń spowodowanych przez ludzi – wypadki górnicze, lotnicze, kolejowe itp.) lub konfliktów zbrojnych, odpowiadająca na konkretne zdarzenie lub zaistniałą sytuację, mająca na celu ratowanie i ochronę życia ludzkiego i obejmująca np.: akcję ratowniczą, dostarczenie zapasów wody pitnej, żywności, leków i środków medycznych czy kocy i namiotów. Pomoc humanitarna powinna być świadczona zgodnie z następującymi zasadami: szybkości, adekwatności (ważne, aby wiedzieć, jaka pomoc jest najbardziej potrzebna), humanitaryzmu, bezstronności (niesienia pomocy humanitarnej nie można uzależniać od narodowości, wyznania czy poglądów politycznych osób poszkodowanych), niezależności (pomocy humanitarnej udziela się bez względu na cele polityczne, gospodarcze czy militarne), neutralności (nie można wspierać żadnej ze stron konfliktu) oraz przy możliwie niskich kosztach administracyjnych, aby większość środków była przeznaczona na faktyczną pomoc. Pomoc rozwojowa to pomoc długofalowa, kierowana do osób i państw uboższych borykających się z różnymi problemami społeczno-gospodarczymi, odpowiadająca na bardziej złożone problemy systemowe, mająca na celu wspieranie społeczno-gospodarczego i politycznego rozwoju państw i obejmująca np.: budowę infrastruktury (szkoły, szpitale, drogi itp.) czy kształcenie kadr (szkolenie ekspertów, wspieranie prowadzenia badań, wymiana doświadczeń itp.).

Pomoc rozwojowa to wsparcie, jakiego udzielają państwa i organizacje międzynarodowe krajom uboższym, nazywanym czasem krajami rozwijającymi się lub coraz częściej – krajami globalnego Południa. Wsparcie może być udzielane w formie finansowej (np. dotacje czy pożyczki), rzeczowej bądź doradczej. Ważne, aby państwa, którym udziela się wsparcia, były traktowane w sposób partnerski i miały możliwość samodzielnego decydowania o swoich potrzebach i kierunku rozwoju. Z tego powodu coraz częściej używa się sformułowania „współpraca rozwojowa” zamiast „pomoc” – oddaje to bowiem intencję równego, partnerskiego traktowania się obu stron i zwiększenia sprawczości – czyli decydowania o własnym losie.

